

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/24/2025
Identifikačné číslo spisu:	8524010040
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8524010040.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kostolanskej a členov senátu JUDr. Petra Kaňu a JUDr. Jozefa Šutku na neverejnom zasadnutí konanom 28. mája 2025 v Bratislave, v trestnej veci obvineného J. N. pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, o dovolaní obvineného J. N. proti trestnému rozkazu Okresného súdu v Starej Ľubovni z 26. marca 2024, sp. zn. 8T/8/2024, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku sa dovolanie obvineného J. N. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd v Starej Ľubovni (ďalej tiež „súd I. stupňa“) trestným rozkazom z 26. marca 2024, sp. zn. 8To/8/2024, uznal obvineného J. N. (ďalej tiež „obvinený“) za vinného z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa dopustil na skutkovom základe, že

„dňa 21.10.2023 v čase okolo 21:20 hod. pod vplyvom alkoholu v množstve minimálne 1,69 g/kg (promile) alkoholu v krvi, viedol štvorkolku zn. Cam Am bez evidenčného čísla, VIN: XJBMXAXXXHJXXXXXX po miestnej komunikácii v obci Vislanka, okres Stará Ľubovňa v smere od cesty 3136 k budove základnej školy, kde pred rodinným domom č. XX sa plne nevenoval vedeniu vozidla, v čoho dôsledku narazil do oplotenia rodinného domu č. XX, čím spôsobil majiteľke R. Q., trvale bytom R. XXX/XXX, Y., okres R. škodu do výšky 400,- eur.“

Obvinenému bol za to súdom prvého stupňa podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, § 56 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona za použitia § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, pri zistení poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. k) Trestného zákona a nezistení žiadnej priťažujúcej okolnosti podľa § 37 Trestného zákona, uložený peňažný trest vo výške 1000,- eur.

Súd I. stupňa podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona ustanovil obvinenému pre prípad, že by výkon uloženého peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody v trvaní 2 mesiacov.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Trestného zákona súd I. stupňa obvinenému zároveň uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu v trvaní 6 rokov.

Proti uvedenému trestnému rozkazu podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu písomným podaním z 28. marca 2024 v zákonnej lehote odpor.

Na hlavnom pojednávaní konanom 29. mája 2024 vzal obvinený odpor proti uvedenému trestnému rozkazu späť.

Súd I. stupňa uznesením z 29. mája 2024, sp. zn. 8T/8/2024, podľa § 355 ods. 9 Trestného poriadku zobral na vedomie späťvzatie odporu proti trestnému rozkazu z 26. marca 2024, sp. zn. 8T/8/2024 obvineným J. N..

Na základe uvedeného predmetný trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť 29. mája 2024.

Obvinený J. N. podal prostredníctvom obhajcu JUDr. Vladimíra Milasa, advokáta so sídlom v Prešove dovolanie, ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa 19. marca 2025.

V odôvodnení dovolania obvinený uviedol že ho podáva z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. i), písm. h) Trestného poriadku.

Ďalej okrem iného obvinený uviedol:

„Dovolaním napádam výrok o treste zákazu činnosti, ktorý mi bol uložený Trestným rozkazom Okresného súdu Stará Ľubovňa, sp. zn.: 8T/8/2024 zo dňa 26.03.2024 podľa § 61 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Trestného zákona ako trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu v trvaní 6 /šesť/ rokov.

Za nesprávne použitie hmotnoprávneho ustanovenia považujeme uloženie trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu podľa § 61 ods. 3 Trestného zákona, zároveň nesprávne bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby v hornej polovici trestnej sadzby.

Je pravdou, že obvinený bol za skutok, ktorý sa stal dňa 24.06.2007 odsúdený Rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn.: 1T/106/2007 zo dňa 27.09.2007, ktorý sa stal právoplatným dňa 27.09.2007 za prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1, písm. c) Trestného zákona a za prečin neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 216 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona a za to mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní jedného roka s podmienecným odkladom výkonu uloženého trestu odňatia slobody so skúšobnou dobou v trvaní 18 mesiacov. Zároveň mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkého druhu na domu 12 /dvanásť/ mesiacov. Obvinený sa osvedčil dňa 01.06.2009.

V čase zahľadania odsúdenia, od kedy sa na páchatel'a hľadí ako by nebol odsúdený, neplatilo ustanovenie § 61 ods. 7 Trestného zákona, v zmysle ktorého na ukladanie trestu zákazu činnosti podľa § 61 odseku 3 až 5 nemá vplyv zahľadanie odsúdenia. Neplatilo ani ustanovenie § 69 ods. 5) Trestného zákona, podľa ktorého súd nemôže podmienenečne upustiť od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti podľa § 69 ods. 1, ak bol trest zákazu činnosti uložený podľa § 61 ods. 3 až 5 Trestného zákona. Neplatilo ustanovenie § 61 ods. 3 Trestného zákona podľa ktorého platí, že ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289, ktorého sa dopustil vodič dopravného prostriedku, ktorý už bol za taký trestný čin alebo za trestný čin usmrtenia podľa § 149, ods. 4 alebo ods. 5 Trestného zákona, ktorých sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, odsúdený, uloží mu trest zákazu činnosti v hornej polovici trestnej sadzby uvedenej v § 61 ods. 2 Trestného zákona.

Máme za to, že odo dňa 01.06.2009 sa hľadí na J. N. - malo sa hľadiť po celý čas a aj v čase rozhodovania o treste za skutok zo dňa 21.10.2023 - akoby nebol odsúdený a z tohto dôvodu mu nemal byť ukladaný trest podľa § 61 ods. 3 Trestného zákona.

Podľa nášho právneho posúdenia, ustanovenie § 61 ods. 3 a 5 účinné od 1. novembra 2011 sa vzťahuje len na osobu, na ktorú možno hľadiť dňa 01. novembri 2011 ako na osobu odsúdenú za niektorý z trestných činov uvedených v § 61 ods. 3 alebo ods. 5 Trestného zákona pred 1. novembrom 2011 nie

však na osobu, ktorej odsúdenie bolo pred 1. novembrom 2011 zahľadené podľa dovtedy platnej právnej úpravy a na ktorú sa hľadá ku dňu účinnosti novely trestného zákona (01.11.2011) akoby nebola odsúdená podľa § 92, 93 Trestného zákona. Podľa nášho posúdenia ustanovenie § 438d Trestného zákona účinné od 1. novembra 2011 neruší právne následky zahľadania odsúdení podľa dovtedy platného § 92, 93 Trestného zákona. Opak by bol neprípustnou retroaktivitou".

K podanému odporu sa vyjadril okresný prokurátor Okresnej prokuratúry v Starej Ľubovni, ktorý uviedol, že sa s podaným dovolaním nestotožňuje.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku uviedol, že uložením trestu mimo zákonnej trestnej sadzby sa rozumie uloženie trestu odňatia slobody obvinenému mimo trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom za trestný čin, zo spáchania, ktorého bol uznaný vinným, ako aj prekročenie maximálne povolenej výmery trestu.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku uviedol, že v prípade tohto dovolacieho dôvodu je dovolanie určené na nápravu právnych chýb rozhodnutia súdu vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočnostiach podľa noriem hmotného práva. Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa.

Podľa prokurátora uložený trest zákazu činnosti je v prvom rade trestom, ktorý trestný zákon umožňoval uložiť a zároveň je uloženie trestu zákazu činnosti vo výmere 6 rokov trestom uloženým v zákonom stanovenej trestnej sadzbe, keďže podľa § 61 ods. 2 Trestného zákona trest zákazu činnosti môže súd uložiť na 1 rok až 10 rokov.

V prípade obvineného nepochybne existoval zákonný rámec na uloženie trestu zákazu činnosti v hornej polovici trestnej sadzby, keďže obvinený bol rozsudkom Okresného súdu v Starej Ľubovni z 27. septembra 2007, sp. zn. 1T/106/2007, odsúdený za prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 písm. c) Trestného zákona.

Podľa § 2 ods. 1 Trestného zákona sa trestnosť činu posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Práve z tohto dôvodu je potrebné podľa prokurátora za právne irelevantnú označiť argumentáciu dovolateľa, kde namieta, že v čase zahľadania odsúdenia neplatili ustanovenia § 61 ods. 3, ods. 7 Trestného zákona, ako ani ustanovenie § 69 ods. ods. 5 Trestného zákona, nakoľko v čase vydania trestného rozkazu z 26. marca 2024 uvedené ustanovenia boli platné a účinné. Argumentácia dovolateľa, kde poukazuje na retroaktívne použitie zmeneného Trestného zákona v neprospech obvineného je nesprávna, a je potrebné poukázať na ustanovenie § 438d Trestného zákona, ako aj na ustanovenie § 61 ods. 7 Trestného zákona, v zmysle ktorých sa ukladanie trestu zákazu činnosti podľa § 61 ods. 3 Trestného zákona aplikuje aj na odsúdenia za niektorý z trestných činov uvedených v paragrafe 61 ods. 3 alebo 5 pred 1. novembrom 2011, pričom na ukladanie trestu zákazu činnosti podľa odseku 3 nemá vplyv zahľadenie odsúdenia.

Obdobne prokurátor odôvodňuje aj svoj nesúhlas s argumentáciou dovolateľa, podľa ktorej sa na obvineného nesmeli k 1. novembru 2011 hľadiť ako na odsúdeného.

Záverom prokurátor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky navrhol, aby podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) prioritne skúmal splnenie formálnych podmienok na podanie dovolania v intenciách ustanovenia § 382 písm. a), písm. b) a písm. d) až písm. f) Trestného poriadku a zistil, že v tejto veci nie sú splnené podmienky dovolania v zmysle § 382 písm. b) Trestného poriadku.

Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez

preskúmania vecí, odmietne dovolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

Podľa § 368 ods.1 Trestného poriadku dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon, alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371.

Podľa § 368 ods.2 Trestného poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak, rozhodnutím podľa odseku 1 sa rozumie

- a) rozsudok a trestný rozkaz,
- b) uznesenie o postúpení veci okrem uznesenia o postúpení veci inému súdu,
- c) uznesenie o zastavení trestného stíhania,
- d) uznesenie o podmienenečnom zastavení trestného stíhania,
- e) uznesenie o podmienenečnom zastavení trestného stíhania spolupracujúceho obvineného,
- f) uznesenie o schválení zmieru a zastavení trestného stíhania,
- g) rozhodnutie o uložení ochranného opatrenia,
- h) rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok podaný proti rozhodnutiu podľa písmen a) až g), alebo rozhodnutie, ktorým odvolací súd na základe riadneho opravného prostriedku vo veci sám rozhodol.

Podľa § 369 ods.2 Trestného poriadku proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa môže podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1

- a) generálny prokurátor proti ktorémukoľvek výroku,
- b) obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Z uvedených ustanovení je teda zrejmé, že obvinený môže vo svoj prospech podať dovolanie výlučne len proti rozhodnutiu súdu druhého stupňa, ktoré je zároveň právoplatné.

Keďže trestný rozkaz nie je definovaný ako rozhodnutie súdu druhého stupňa, obvinený nemôže voči nemu podať dovolanie, a je preto na učinenie takéhoto procesného úkonu neoprávnenou osobou.

Zo zákonnej úpravy vyplýva, že proti trestnému rozkazu je aktívne oprávnený podať dovolanie výlučne minister spravodlivosti, a to prípadne i na podnet obvineného.

Na základe uvedených skutočností Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.